

Forslag til visningsordning

1. Baggrund

Beskæftigelsesministeren har ved brev af 26. juni 2020 opfordret Arbejdsmiljørådet til at komme med forslag til en gentænkning af smileyordningen. Ministeren finder behov for at se nærmere på, om smileyordningen i tilstrækkelig grad er fulgt med tiden, eller om der er brug for mere grundlæggende ændringer af ordningen. I brevet peger ministeren på en række udfordringer i den nuværende smileyordning, hvor ordningen ikke fungerer efter hensigten.

2. Arbejdsmiljørådets overvejelser

I det nedenstående forslag til en ny visningsordning, har Arbejdsmiljørådet forholdt sig til de adresserede problemstillinger i beskæftigelsesministerens brev og tilstræbt, at det foreslåede model tager hånd om de udfordringer ministeren har peget på.

I dag er det eksempelvis kun en delmængde af Arbejdstilsynets (AT) tilsyn, der bliver vist i smileymodulet på AT's hjemmeside, samtidig med at hele brancher med HOT-tilsyn slet ikke kan få grøn smiley. Der er også meget stor forskel på, hvor ofte virksomheder i det hele taget får tilsyn, hvilket skævvrider det billede smileyordningen skulle tegne.

Smileyordningens grønne smiley baserer sig på et øjebliksbillede af virksomhedernes arbejdsmiljø på det tidspunkt hvor tilsynet blev gennemført, og er ikke en aktuell visning af at arbejdsmiljøet er i orden, men kun at AT ikke har givet afgørelser på sit tilsyn.

For den gule og røde smiley har smileyen karakter af et udsagn om et generet dårligt arbejdsmiljø på virksomheden, hvilket en enkelt afgørelse ikke giver grundlag for.

Det foreslås derfor, at den nuværende smileyordning med visning af smileysymboler afskaffes og erstattes af en faktabaseret visningsordning, som omfatter alle virksomheder, der får besøg af AT.

Formålet med den foreslåede visningsordning er at opnå gennemsigtighed i forvaltningen gennem offentliggørelse af tilsyn og afgørelser fra AT. Visningsordningen skal dertil medvirke til at understøtte arbejdsmiljøindsatsen og det forebyggende arbejdsmiljøarbejde, samt at virksomhederne motiveres til at handle på afgørelser. Offentliggørelsen skal dermed bidrage til at understøtte et sikkert og sundt arbejdsmiljø på de danske arbejdspladser.

3. Model for en visningsordning som erstatning for den hidtidige smileyordning

I den foreslåede visningsordning vil der for en given virksomhed kunne fremkomme følgende søgeresultater:

- Har haft besøg af AT – Ingen afgørelser.
- Har haft besøg af AT – givet et antal afgørelser specificeret som anført nedenfor.

Principper og forudsætninger

- At visningsordningen i højere grad end med den hidtidige smileyordning illustrerer, hvilke afgørelser, og hvilken type (bl.a. afgørelse uden handlepligt, påbud med frist, rådgivnings/kompetencepåbud, strakspåbud, forbud).
- At det er muligt at beskrive indholdet i AT's afgørelser med en kort sigende tekst, så det fremgår hvad overtrædelsen handler om, og hvilket arbejdsmiljøemne afgørelsen er givet for.
- At visningsordningen får en fremtrædende placering på AT's hjemmeside.
- At der er gode søgemuligheder på stamdata (bl.a. virksomhedens navn, CVR-nr., P-nr., branche og afgørelsestype).
- At der er søgemuligheder i visningsordningen, således at typer af afgørelser inden for en given branche kan søges frem.

- At ordningen viser afgørelser i seks måneder, dog sådan at der på de virksomheder, der bliver vist med en afgørelse også kan ses øvrige afgørelser, den pågældende virksomhed har fået inden for samme arbejdsmiljøproblem - fx muskel- og skeletbesvær eller psykisk arbejdsmiljø - to år tilbage. Det skal give synlighed om de virksomheder, der gentagne gange får afgørelser om samme forhold.
- At de virksomheder, der får besøg uden afgørelser fra AT's side, også indgår i visningsordningen.
- At modellen færdigudvikles i en teknisk afklaringsfase i en følgegruppe, hvor AT og repræsentanter udpeget af Arbejdsmiljørådet samarbejder om at få omsat det foreliggende forslag til en praktisk operationel model, som bygger på ovenstående forudsætninger.

Indhold i visningsordning

For hver virksomhed (P-enhed) med angivelse af virksomhedsnavn, CVR-nr. og P-nr., offentliggør AT på sin hjemmeside:

- a) Virksomheder der er besøgt (angivet med nyeste besøgsdato), hvor der ikke er givet en afgørelse.
- b) Virksomheder der er besøgt (angivet med nyeste besøgsdato), hvor der er givet en afgørelse:
 - Hvilke(n)afgørelse(r) der er givet (fx strakspåbud, forbud, påbud med frist mv.).
 - Hvor afgørelsen er givet (P-nr. og tilknyttet CVR-nr.).
 - Kort opsummerende og sigende tekst fra AT's afgørelse om, hvad reaktionen omhandler (arbejdsmiljøemne på højeste detaljeringsniveau.
 - Hvornår afgørelsen er givet og med hvilken frist.

Ved afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, herunder påbud med frist for efterkommelse, som AT har truffet i forbindelse med tilsynet på produktionsenheden, sker offentliggørelsen efter klagefristens udløb.

Ved afgørelser om strakspåbud og forbud, der ikke har opsættende virkning uanset eventuel klage, sker offentliggørelsen dog straks.

Som konsekvens af en afskaffelse af smileyordningen, bør kronesmiley symbolet ligeledes afskaffes og erstattes af en anden symbolik, som viser, at virksomheden har et anerkendt arbejdsmiljøcertifikat.

Den nye visningsordning evalueres 2 år efter ikrafttræden.